

**Finans- og tolldepartementet,  
Skattelovavdelingen,**

F.D. j.nr. 141/1953 T.

Rundskriv av 20. januar 1953.

**Overenskomst mellom Norge og U. S. A. til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse med hensyn til arveavgift og avgift av dødsboer.**

Den 13. juni 1949 ble det inngått en overenskomst mellom Norge og U.S.A. for å unngå dobbeltbeskatning og forebygge skatteunndragelse med hensyn til arveavgift og avgift av dødsboer.

Overenskomsten trådte i kraft ved utvekslingen av ratifikasjonsdokumentene den 11. desember 1951, og gjelder for boer eller arvemidler etter personer som er avgått ved døden på eller etter nevnte dag. En lignende avtale er inngått med Sverige, jfr. rundskriv herfra av 3. oktober 1950. Overenskomsten med U.S.A. er i motsetning til overenskomsten med Sverige ikke begrenset til å gjelde boer eller arvemidler etter personer som har statsborgerrett i en av de kontraherende stater. Overenskomsten er i norsk tekst tatt inn som bilag til dette rundskriv.

Det bemerkes at overenskomsten ennå ikke har vært kunngjort på annen måte. Den vil bli tatt inn i Lovtidendes 2 avd., 4 hefte for 1952, og i publikasjonen «Overenskomster med Fremmede Stater» nr. 2 for 1953.

Overenskomstens hovedbestemmelser med sikte på å hindre dobbeltbeskatning mellom de kontraherende stater finnes i artiklene III—V. Avtalen tar bare sikte på å forebygge dobbeltbeskatning og gir ikke hjemmel for noen utvidet avgiftsberegning utover det som er hjemlet i lovgiving og stortingsvedtak. En viser ellers spesielt til artiklene VII og VIII som inneholder bestemmelser om gjensidig utveksling av opplysninger i arveavgiftssaker.

En skal nedenfor knytte noen bemerkninger til enkelte artikler i avtalen:

*Til art. I:*

Overenskomsten omfatter for U.S.A.s vedkommende «The Federal estate tax». Arveavgiften til enkeltstatene er holdt utenfor overenskomsten. For Norges vedkommende er brukt formuleringen «avgift av arv, herunder dødsgaver». Uttrykket omfatter i likhet med

formuleringen i avtalen med Sverige, avgift av arv og døds-gaver som omhandlet i loven om avgift av arv av 8. april 1905 med tilleggslov av 16. mars 1934, og avgift beregnet på grunnlag av loven av 30. juni 1947 om tilleggsavgift på arv til formuende arvinger.

Det omfatter ikke avgift av arveforskudd etter loven av 16. mars 1934.

*Til art. II:*

Avsnitt (2) inneholder en alminnelig regel om uttrykk som ikke er definert i overenskomsten. Vedkommende stats dvs. den avgiftskrevende stats egen lovgivning skal være bestemmende for betydningen av slike uttrykk. Det gjelder f. eks. statsborgerbegrepet og bostedsbegrepet. Disse begrepene er ikke avgrenset på samme måte i Norge og U.S.A., og det vil kunne føre til at hvert av landene betrakter en arvelater som dets statsborger eller som bosatt på dets område ved dødsfallet.

*Til art. III:*

Overenskomsten med U.S.A. er av en noe annen beskaffenhet enn den foran nevnte avtale med Sverige, som også inneholder regler om fordeling av skattefundamenter. Sistnevnte avtales regler går ut på at midler som fast eiendom og midler som er anbrakt i virksomhet eller fritt yrke, og kan henføres til et fast driftssted i en av statene, beskattes utelukkende i denne stat. En slik eksklusiv beskatningsrett er ikke etablert etter overenskomsten med U.S.A.

Reglene i artikkel III tar sikte på å fastslå hvor de forskjellige arvemidler skal anses å være i forhold til reglene om pålegging av avgift og innrømmelse av fradrag (credit) i bosteds- eller statsborgerlandet, og får samtidig virkning for den stat som pålegger avgift på grunnlag av hvor eiendelene befinner seg. Denne stat skal ved sin avgiftsberegning, i henhold til avtalen se bort fra midler som etter disse regler befinner seg utenfor vedkommende stat, jfr. artikkel IV (b).

*Til art. IV:*

I denne artikkel omhandles det tilfelle at en stat pålegger avgift uten at det foreligger tilknytning gjennom fast bopel eller statsborgerskap til vedkommende stat, men bare til den annen stat.

Dobbeltbeskatning vil da kunne forekomme når avdøde var norsk statsborger eller hadde fast bopel her, og etterlater seg midler i U.S.A. som pålegges «estate tax» fordi midlene befinner seg der. Ved bestemmelsen i bokstav a er det i slike tilfelle innrømmet en forholdsmessig likestilling med personer med fast bopel i U.S.A. med hensyn til skattefritt fradrag ved avgiftsberegningen der.

Det bemerkes at arvemidler i ikke liten utstrekning pålegges såkalt «estate tax» i U.S.A. fordi midlene befinner seg der. For Norges vedkommende er forholdet enklere, idet det kun er fast eiendom med tilbehør som befinner seg i riket samt rettigheter over sådant gods som er gjenstand for beskatning uten at arvelateren har tilknytning til riket gjennom fast bopel eller statsborgerskap, jfr. arveavgiftslovens § 1, første ledd, punkt 1. Det vil imidlertid for fast eiendom ikke inntreffe dobbeltbeskatning melde kontraherende stater, idet U.S.A ikke i noe tilfelle — heller ikke hvor det foreligger fast bopel eller statsborgerskap — beregner avgift av fast eiendom utenfor landet, og Norge gjør det kun i tilfelle hvor en arvelater ved sin død hadde bopel innen riket og det ikke svares avgift i det land hvor eiendommen befinner seg, jfr. ovennevnte lovs § 1, første ledd, punkt 2.

*Til art. V:*

Artikkelen inneholder «credit»-bestemmelsene. Disse bestemmelser tar sikte på å gi rådbøter mot den dobbeltbeskatning som inntreffer som følge av at de respektive staters lovgivning belegger de samme midler med avgift. Det oppnås ved at det for midler som etter reglene i artikkel III kun er i *en stat*, men er gjenstand for beskatning i begge, gis et fradrag i avgiften av den annen stat, som helt eller delvis tilsvarende avgiften i den stat hvor midlene befinner seg, jfr. avsnitt (1). Dette avsnitt inneholder hovedregelen om godskrivning. Ordningen går ut på at statsborger- eller bostedslandet skal innrømme et fradrag i avgiften slik som den ellers er beregnet, det vil si at avgiften først skal beregnes av alle arvemidler som etter vedkommende stats lovgivning er gjenstand for arveavgiftsbeskatning og med den progresjon i satsene som dette måtte medføre. Deretter fratrekkes i den således beregnede avgift det avgiftsbeløp som er pålagt av den annen kontraherende stat, men bare avgift vedkommende midler i den annen stat som er tatt med ved beregningen av avgift i begge stater. Hvis den del av avgiften i statsborger- eller bopelslandet som angår slike midler er mindre, skal godskrivningsbeløpet begrenses hertil.

Ved beregningen av den del av avgiften som angår slike midler, er det forholdet mellom slike midler og de samlede midler til beskatning i statsborger- eller bopelslandet som legges til grunn. Det er uttrykkelig sagt at bestemmelsene her ikke skal gjelde eiendom som er omhandlet i det følgende avsnitt (2) i denne artikkel.

I alminnelighet vil forholdet være at avdøde kun har hatt fast bopel eller statsborgerskap i den ene stat, men har han hatt slik tilknytning til begge stater, skal der for midler som er beskattet i begge stater og som er eller anses å være i begge de kontraherende stater eller utenfor begge stater etter reglene i artikkel III, av hver stat gis et tillegg til den godskrivning som er omhandlet foran. Avsnitt (2) gir bestemmelser om *tillegg* til den godskrivning som er hjemlet etter hovedregelen i avsnitt (1). Det tas her sikte på tilfelle hvor avdøde var statsborger av det ene land og fast bosatt i det annet, eller av hvert land anses som dets statsborger eller som fast bosatt på dets område, jfr. art. II avsnitt (2) og art. III avsnitt (1), og etterlater seg midler som anses for å befinne seg enten i begge land eller utenfor begge land. Ved avgjørelse av spørsmålet om hvor vedkommende midler skal anses å være, legges reglene i artikkel III til grunn.

Summen av godskrivninger etter dette avsnitt skal være lik det avgiftsbeløp som er pålagt de her omhandlede midler av den stat som pålegger *den minste avgift*, og fordelingen mellom statene av det samlede godskrivningsbeløp skal skje i forhold til hva hver av partene har beregnet i avgift av slike midler. Det er ikke gitt uttrykkelige regler for hvorledes det totale godskrivningsbeløp i et dødsbo i tilfelle skal fordeles på de enkelte arvinger. Fordelingen bør så vidt mulig innrettes slik at på den ene side ingen dobbeltbeskatning vil bli følgen for noen enkelt arvings vedkommende, og på den annen side ingen arving vil slippe med et mindre avgiftsbeløp enn det han normalt skulle svare i avgift, om midlene bare hadde vært undergitt avgiftsberegning her i landet.

Da disse bestemmelser kan være vanskelige å praktisere og det er ønskelig å få en ensartet praksis, vil departementet be om at *saker som gjelder godskrivning etter bestemmelsene i denne artikkel forelegges departementet.*

*Til art. VI:*

Artikkelen fastsetter en frist for framsettelse av eventuelle krav om godskrivning eller tilbakebetaling av avgift etter denne overskomst. Det skal ikke erlegges renter av beløp som betales tilbake.

*Til art. VII:*

Etter denne artikkel vil skifterettene og skattefogdene kunne søke innhentet oppgaver og opplysninger fra U.S.A. til bruk ved arveavgiftsberegningen. Som det vil gå fram av følgende artikkel skal det også skje en automatisk utveksling av opplysninger mellom myndighetene i de kontraherende stater. Men bestemmelsene i denne artikkel gir de norske myndigheter anledning til spesielt å anmode om bestemte opplysninger. Enhver anmodning om opplysninger sendes Finansdepartementet. Anmodningen må inneholde opplysning om skattyterens navn, adresse her i landet, samt statsborgerforhold. Anmodningen må videre angi så nøyaktig som mulig hvilke oppgaver eller opplysninger som ønskes framskaffet, og så vidt mulig de kilder i U.S.A. som kan gi de ønskede opplysninger.

*Til art. VIII:*

I samsvar med foregående artikkel er det i artikkel VIII truffet avtale om at opplysninger fra nærmere bestemte kilder i de respektive land uten særskilt anmodning skal utveksles mellom de kompetente myndigheter.

Litra (a) i avsnitt (1) angår opplysninger som myndighetene i U.S.A. skal gi. I litra (b) som gjelder myndighetene i Norge er det for det første bestemt at det skal gis opplysninger angående midler tilhørende avdøde personer som hadde fast bopel i eller var borgere av U.S.A. og dernest opplysninger angående midler i U.S.A. vedkommende personer som hadde fast bopel i, eller var borgere av Norge.

Når boet skiftes av skifteretten eller testamentfullbyrder, må skifteretten gi opplysninger så snart den nødvendige oversikt over boets midler foreligger. Når boet skiftes privat, må vedkommende skattefoged gi opplysningene så snart arvemelding foreligger. Hvis boet først har vært behandlet av skifteretten og denne har sendt melding, behøver skattefogden ikke å sende ny melding såfremt det ikke foreligger nye opplysninger.

Hvis bobehandlingen ikke skal foretas i Norge idet arvelateren er avgått ved døden i Norge uten å være bosatt her, skal skifteretten gi de opplysninger om midler i boet som måtte komme fram i forbindelse med meldingen om dødsfallet, jfr. lov av 8. april 1905 § 30, siste ledd.

De opplysninger og oppgaver som etter bestemmelsene i denne artikkel skal gis uten videre, skal sendes til Finansdepartementet.

*Til art. IX:*

Denne artikkel blir etter enighet mellom de kontraherende parter å betrakte som utgått.

*Til art. XI:*

Ved denne artikkel er gitt bestemmelser om hvilken framgangsmåte et dødsbo eller en arving i boet skal følge ved klager i tilfelle en mener å ha vært utsatt for dobbeltbeskatning i strid med den foreliggende overenskomst. Klager sendes til de kompetente myndigheter i de respektive stater, det vil for Norges vedkommende si Finans- og tolldepartementet, jfr. artikkel II (1) (c).

*Til art. XIV:*

Angående avtalens ikrafttreden viser en til innledningen til dette rundskriv.

---

En skal be herr fylkesmannen sende 2 avtrykk av dette rundskriv med vedlegg til skattefogden, skifterettene og lensmenn i Deres distrikt.

En del avtrykk av rundskrivet følger.

Oslo, den 20. januar 1953.

Etter fullmakt

**Chr. Urbye**  
(sign.)

---

**A. M. Dahl**  
(sign.)

Bilag.

**Overenskomst av 13. juni 1949 mellom Norge og Amerikas forente stater til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse med hensyn til arveavgift og avgift av dødsboer.**

*Artikkel I.*

(1) De skatter som omhandles i denne overenskomst, er følgende skatter som ilegges ved dødsfall:

(a) For så vidt angår Amerikas Forente Stater:

«The Federal estate tax», og

(b) For så vidt angår Norge: Avgift av arv, herunder døds-gaver.

(2) Denne overenskomst skal også gjelde enhver annen arveavgift eller dødsboavgift av vesentlig lignende karakter som blir pålagt av noen av de kontraherende Stater etter den dag da denne overenskomst er underskrevet.

*Artikkel II.*

(1) Anvendt i denne overenskomst skal:

(a) Uttrykket «De Forente Stater» bety Amerikas Forente Stater, og når det brukes i geografisk mening skal det omfatte enkeltstatene, territoriene Alaska og Hawaii og Distriktet Columbia;

(b) uttrykket «Norge» bety kongeriket Norge. Bestemmelsene i overenskomsten skal likevel ikke omfatte Svalbard og Jan Mayen; heller ikke gjelder de for de norske besittelser utenfor Europa;

(c) uttrykket «kompetente myndigheter» bety, for Norges vedkommende, Finans- og tolldepartementet, og for De Forente Staters vedkommende, «The Commissioner of Internal Revenue» eller en stedfortreder som har fullmakt fra ham.

(2) Ved anvendelsen av bestemmelsene i denne overenskomst av en av de kontraherende Stater skal ethvert uttrykk som ikke er definert på annen måte, medmindre noe annet fremgår av sammenhengen, ha den betydning som uttrykket har etter vedkommende Stats egen lovgivning.

*Artikkel III.*

(1) I forhold til denne overenskomst skal spørsmålet om hvorvidt en avdød person ved sin død hadde fast bopel i en av de kontraherende Stater, avgjøres etter gjeldende lov i vedkommende Stat.

(2) Når en person dør som var statsborger av eller fast bosatt i en av de kontraherende Stater,, skal spørsmålet om hvor følgende formuesgjenstander og formuesrettigheter befinner seg, avgjøres utelukkende etter følgende regler når det gjelder pålegging av avgift og beregning av godskrivning:

- (a) Fast eiendom skal anses for å være på det sted hvor vedkommende grunn ligger. Spørsmålet om hvorvidt formuesgjenstander eller formuesrettigheter utgjør fast eiendom skal avgjøres etter lovgivningen på det sted hvor vedkommende grunn ligger.
- (b) Løsøre (bortsett fra slike ting som det er gitt særlige regler om nedenfor) samt pengesedler og andre slags omsetningsmidler som er anerkjent som lovlig betalingsmiddel der de er utstedt, skal anses for å være på det sted hvor tingene eller omsetningsmidlene befinner seg ved dødsfallet, eller, dersom de er under forsendelse, på bestemmelsesstedet.
- (c) Fordringer (herunder krav i henhold til en trygdeavtale, men ikke slike gjeldsfordringer som det er gitt særlige regler om nedenfor) skal anses for å være på det sted hvor skyldneren bor. Er skyldneren et selskap, skal de anses for å være på det sted hvor eller i henhold til hvis lovgivning selskapet er stiftet eller organisert.
- (d) Obligasjoner, anvisninger og vekslers skal anses for å være på det sted som er fastsatt i den kontraherende Stats lov, som pålegger avgift på grunnlag av hvor eiendelene befinner seg, men hvis ingen av de kontraherende Stater pålegger avgift på dette grunnlag, skal de anses for å være på det sted hvor avdøde hadde sin faste bopel.
- (e) Aksjer eller andeler i et selskap (herunder aksjer eller andeler som besittes av en formuesbestyrer, når det virkelige eierforhold fremgår av sertifikat fra selskapet eller på annen måte) skal anses for å være på det sted hvor, eller i henhold til hvis lovgivning selskapet er stiftet eller organisert.
- (f) Skip og luftfartøyer og parter i slike skal anses for å være på det sted hvor de er registrert eller utstyrt med de nødvendige dokumenter.
- (g) Goodwill, som en verdi knyttet til handels- eller forretningsvirksomhet eller liberalt yrke skal anses for å være på det sted hvor vedkommende handels- eller forretningsvirksomhet eller liberale yrker blir utøvet.
- (h) Patenter, varemerker, mønstre og tegninger skal anses for å være på det sted hvor de er registrert eller blir brukt.

- (i) Forfatterrettigheter, franchiser, rett til kunstneriske og vitenskapelige arbeider samt rettigheter eller lisenser til å utnytte forfatterrettigheter, kunstneriske og vitenskapelige arbeider, patenter, varemerker, mønstre og tegninger, skal anses for å være på det sted hvor vedkommende rettigheter kan utøves.
- (j) Alle andre eiendeler enn de som er nevnt foran, skal anses for å være i den Stat hvor avdøde hadde fast bopel ved sin død.

#### *Artikkel IV.*

En kontraherende Stat som pålegger avgift i tilfelle hvor avdøde ved sin død hverken var statsborger av denne Stat eller var fast bosatt der, men var statsborger av eller fast bosatt i den annen kontraherende Stat

- (a) skal innrømme et slikt særlig avgiftsfritt fradrag som ville blitt å innrømme etter dens lovgivning dersom avdøde hadde vært fast bosatt i den førstnevnte Stat, med et beløp som ikke må være mindre enn den brøkdel av fradraget som svarer til forholdet mellom verdien av de avgiftspliktige midler og verdien av de midler som ville ha vært undergitt avgiftsplikt hvis avdøde hadde vært fast bosatt i vedkommende Stat, og
- (b) skal (unntagen ved anvendelsen av bokstav (a) i denne artikkel og når det gjelder andre forholdsmessige fradrag som ellers måtte være foreskrevet) ved fastsettelsen av avgiftsbeløpet eller avgiftssatsen ikke ta hensyn til midler som etter reglene i artikkel III befinner seg utenfor vedkommende Stat.

#### *Artikkel V.*

(1) En kontraherende Stat som pålegger avgift i tilfelle hvor avdøde ved sin død var fast bosatt i denne Stat eller var statsborger av den, skal til fradrag i avgiften (slik som den ellers er beregnet) godskrive det avgiftsbeløp som er pålagt av den annen kontraherende Stat, vedkommende midler i den annen kontraherende Stat som er tatt med ved beregningen av avgift i begge Stater; men det beløp som godskrives skal ikke overstige den del av avgiften i den førstnevnte Stat som angår slike midler. Bestemmelsene i dette avsnitt skal ikke gjelde eiendom som er omhandlet i avsnitt (2) i denne artikkel.

(2) Dersom begge de kontraherende Stater betrakter avdøde som fast bosatt i eller som statsborger av vedkommende Stat, eller hvis den ene Stat pålegger avgift fordi avdøde var fast bosatt der

og den annen Stat pålegger avgift fordi avdøde var dens statsborger, skal hver Stat, i tillegg til den godskrivning som er hjemlet i avsnitt (1), innrømme en godskrivning til fradrag i avgiften (slik som den ellers er beregnet) for så vidt angår den del av den avgift som er pålagt av den annen Stat som vedkommer midler som er tatt med ved beregningen av avgift i begge Stater, og som er eller anses å være (a) i begge de kontraherende Stater, eller (b) utenfor begge Stater.

Summen av de godskrivninger som er hjemlet i dette avsnitt, skal være lik det avgiftsbeløp som er pålagt slike midler av den Stat som pålegger den minste avgift, og beløpet skal deles mellom de to Stater i forhold til det avgiftsbeløp hver av de to kontraherende Stater har beregnet av slike midler.

(3) I tilfelle som kommer inn under denne artikkel, skal det ved fastsettelsen av det avgiftsbeløp som hver av de kontraherende Stater tilkommer av hvilke som helst bestemte midler, tas hensyn til enhver nedsettelse, ettergivelse, forminskelse eller godskrivning som følger av dens lovgivning, unntatt slik godskrivning som er hjemlet i denne artikkel.

#### *Artikkel VI.*

(1) Krav om godskrivning eller tilbakebetaling av avgift i henhold til bestemmelsene i denne overenskomst må fremsettes innen seks år etter dagen for avdødes dødsfall.

(2) All tilbakebetaling skal skje uten erleggelse av renter av det tilbakebetalte beløp.

#### *Artikkel VII.*

For å oppnå en mere effektiv gjennomføring av den beskatning som denne overenskomst handler om, påtar hver av de kontraherende Stater seg — under vilkår av gjensidighet — å gi slike opplysninger i skattesaker som myndighetene i vedkommende Stat sitter inne med eller kan skaffe seg i henhold til sin lovgivning, og som kan være til nytte for myndighetene i den annen Stat ved utligningen av de skatter det gjelder, — samt å yte bistand ved forkynnelser og meddelelser i forbindelse hermed. Alle opplysninger som utveksles på denne måte skal behandles som hemmelige og skal bare åpenbares for personer (herunder domstoler) som er beskjeftiget med utligningen, fastsettelsen eller oppkrevningen av de skatter som denne overenskomst gjelder, eller avgjørelsen av appellsaker i forbindelse her-

med. Ingen opplysninger skal utveksles som ville åpenbare handels- eller forretningshemmeligheter, industrielle eller faglige hemmeligheter eller fremstillingsmåter. Opplysninger og korrespondanse som angår forhold som omhandlet i denne artikkel, skal utveksles mellom de kompetente myndigheter i de kontraherende Stater enten uten videre eller etter anmodning.

*Artikkel VIII.*

(1) I samsvar med foregående artikkel skal de kompetente myndigheter i de kontraherende Stater gi hverandre følgende opplysninger uten særskilt anmodning:

- (a) For så vidt angår De Forente Stater: De opplysninger som fremgår av De Forente Staters boavgiftsfortegnelser angående midler tilhørende avdøde personer som hadde fast bopel i, eller var borgere av Norge, samt slike opplysninger som kan skaffes fra dødsboer vedkommende personer som hadde fast bopel i, eller var borgere av De Forente Stater, angående midler i Norge.
- (b) For så vidt angår Norge: De opplysninger som fremgår av Norges arveavgiftsfortegnelser angående midler tilhørende avdøde personer som hadde fast bopel i, eller var borgere av De Forente Stater, samt slike opplysninger som kan skaffes fra dødsboer vedkommende personer som hadde fast bopel i, eller var borgere av Norge, angående midler i De Forente Stater.

(2) De opplysninger som omhandles i denne artikkel skal avgis så snart som det er praktisk mulig under gjennomgåelsen av arveavgifts- og boavgiftsfortegnelsene.

*Artikkel IX.*

Utgår.

*Artikkel X.*

Den Stat som det rettes henvendelse til angående opplysninger eller bistand, skal snarest mulig etterkomme anmodningen, likevel slik at denne Stat kan avslå å etterkomme en anmodning ut fra almenpolitiske hensyn eller hvis det ville innebære krenkelse av handels- eller forretningshemmeligheter, industrielle eller faglige hemmeligheter eller fremstillingsmåter om anmodningen ble etterkommet.

*Artikkel XI.*

Hvor et dødsbo eller en begunstiget i boet påviser at tiltak fra skattemyndighetene i en av de kontraherende Stater har medført eller vil medføre dobbeltbeskatning i strid med bestemmelsene i

denne overenskomst, skal boet eller den begunstigede ha rett til å klage til hvilken som helst av de kontraherende Stater, men hvis avdøde var eller den begunstigede er, statsborger av eller et selskap eller annen sammenslutning stiftet eller organisert i, en av de kontraherende Stater, må klagen rettes til den sistnevnte Stat. Finnes klagen berettiget, skal den kompetente i vedkommende Stat søke å komme til enighet med den kompetente myndighet i den annen Stat om en rimelig unngåelse av den dobbeltbeskatning det gjelder.

#### *Artikkel XII.*

(1) De kompetente myndigheter i de to kontraherende Stater kan fastsette de forskrifter som er nødvendige for å sette denne overenskomst i verk i de respektive Stater. For så vidt angår de bestemmelse i overenskomsten som handler om utveksling av opplysninger, forkynnelser og meddelelser og gjensidig bistand ved oppkreving av skatter, kan de nevnte myndigheter ved innbyrdes avtale fastsette regler om fremgangsmåten, formen for henvendelser og svar på samme, omregning av valuta, forføyninger over oppkrevde beløp, omkostninger ved oppkreving, minstepeløp som skal være gjenstand for oppkreving og lignende forhold.

(2) De kompetente myndigheter i de to kontraherende Stater kan kommunisere direkte med hverandre når det gjelder gjennomføringen av bestemmelsene i denne overenskomst.

#### *Artikkel XIII.*

(1) Bestemmelsene i denne overenskomst er ikke slik å forstå at de på noen som helst måte opphever eller innskrenker den rett til andre eller videregående skattefritakelser som diplomatiske og konsulære tjenestemenn for tiden nyter eller som i fremtiden måtte bli innrømmet slike tjenestemenn.

(2) Bestemmelsene i denne overenskomst er ikke slik å forstå at de på noen som helst måte innskrenker unntakelser, fradragsrett, godskrivning eller annen lemping som nå eller i fremtiden innrømmes i henhold til lovgivningen i noen av de kontraherende Stater ved fastsettelsen av den skatt som utlignes i vedkommende Stat.

(3) Skulle det oppstå noen vanskelighet eller tvil med hensyn til tolkningen eller anvendelsen av denne overenskomst, eller om dens

forhold til overenskomster mellom en av de kontraherende Stater og en annen Stat, kan de kompetente myndigheter i de kontraherende Stater ordne spørsmålet ved gjensidig avtale.

*Artikkel XIV.*

(1) Denne overenskomst skal ratifiseres og ratifikasjonsdokumentene skal utveksles i Washington snarest mulig.

(2) Denne overenskomst skal tre i kraft den dag ratifikasjonsdokumentene blir utvekslet\*) og skal gjelde for boer eller arvemidler etter personer som dør på eller etter denne dag. Den skal være gjeldende i et tidsrom av fem år fra den nevnte dag og deretter uten tidsbegrensning, men kan bringes til opphør av enhver av de kontraherende Stater ved utgangen av femårsperioden eller ved hvilket som helst senere tidspunkt, forutsatt at det er gitt minst seks måneders forutgående varsel, slik at oppsigelsen skal få virkning den 1. januar som følger nærmest etter utløpet av seks månedersperioden.

\*) Ratifikasjonsdokumentene ble utvekslet 11. desember 1951.